

บทคัดย่อ

สถาบันทั้ง 23 แห่งทั่วประเทศ ถูกจัดตั้งขึ้นตามพรบ.การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 เพื่อรวมสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่และจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบัน มีสถานศึกษาในสังกัดรวม 202 แห่ง ผลิตกำลังคนระดับปวช. ปวส.และ ทล.บ ได้ ร้อยละ 43.88, 50.33 และ 100 ของกำลังคนอาชีวศึกษาทั่วประเทศตามลำดับ ผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอและยังไม่ได้สัดส่วนกับความต้องการของ 10 อุตสาหกรรมใน EEC แม้สถานประกอบการจะพึงพอใจในคุณภาพแรงงานที่ 79-89% แต่ยังต้องการให้เพิ่มสมรรถนะในทุกด้านให้สูงขึ้น โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และอยากเห็นการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์ความต้องการของอุตสาหกรรมในแต่ละพื้นที่ด้วย โดยยินดีจ่ายอัตราจ้างตามความสามารถและประสบการณ์ทำงานของแรงงาน

เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแบบการจัดการในระดับสากลทั้ง 5 ด้านได้แก่ การจัดการ งบประมาณ คุณภาพ การอบรมระยะสั้น และการสร้างเครือข่าย พบว่าสถาบันสามารถดำเนินการได้ครบทุกด้าน และตอบสนองนโยบายของสอศ. ได้ครบตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ ความท้าทาย/ช่องว่างที่ทำให้สถาบันเสียโอกาสในการผลิตกำลังคนคุณภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ได้แก่ การรับนโยบายเร่งด่วนจำนวนมากจากรัฐบาลที่ยังไม่มีเสถียรภาพ สถาบันไม่มีอำนาจในการบริหารงบประมาณและงานบุคคล ระเบียบราชการที่ขาดความยืดหยุ่น และผู้สอนรู้สึกไม่มั่นคงในอาชีพ ซึ่งสถาบันมั่นใจว่าหากมีการแก้ไขที่สาเหตุจะเป็นโอกาสให้สถาบันเติบโตและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศได้ ผลวิจัยพบข้อได้เปรียบที่สำคัญคือ ผู้สอนรุ่นใหม่มีความรู้ ประสบการณ์และแนวคิดของการอาชีวศึกษาที่สามารถถ่านโอนจากรุ่นสู่รุ่นให้ผู้สอนใหม่ๆได้เอาไปต่อยอดได้ มีเครือข่ายในพื้นที่ รู้สึกผูกพันและกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนา ยกกระตือรือร้นการอาชีวศึกษา สถาบันจึงควรทำหน้างานร่วมกับบุคลากรเพื่อขับเคลื่อนให้สังคมในพื้นที่เห็นคุณค่าของการอาชีวศึกษา ยอมรับ และร่วมมือจัดการศึกษากับการอาชีวศึกษาและทำงานร่วมกับผู้บริหารวิสถานศึกษาในสังกัดเพื่อลดปัญหาออกกลางคันของปวช.และเน้นทักษะผู้เรียนปวส.เพื่อใช้เป็นฐานในการเรียนต่อระดับทล.บ เพื่อยกระดับคุณภาพการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงเสนอตัวแบบเชิงระบบสำหรับสถาบัน/สถานศึกษาใช้เป็นกรอบการจัดการเรียนการสอนทวิภาคีที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนคุณภาพจากทุกภาคส่วนให้ทำงานเชื่อมโยงและสนับสนุนซึ่งกันและกัน เรียกว่า “ตัวแบบการจัดการระบบนิเวศน์อาชีวศึกษาแบบหุ้นส่วน (Private Partnerships Community ecosystem Model - PCE Model) และเสนอแนะให้มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังสถาบัน สร้างระบบเครือข่ายกับชุมชนพื้นที่ สร้างมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพ เน้นความโปร่งใสโดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับวิทยาลัย พัฒนาผู้สอนและสร้างหลักสูตรระยะสั้นรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่วนรัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอกับการจัดการพื้นฐานการเรียนการสอนและให้ทุนการศึกษาแก่ผู้เรียนในสาขาที่ขาดแคลน

Abstracts

Vocational Institutions, totally 23 around the country, established under the Act of Vocational Education 2008 in order to consolidate colleges in each area and organize the teaching of bachelor's degree programs (continuous) by considering the effective use of resources. Currently, there are a total of 202 affiliated colleges. There are Vocational Certificate Program 43.88%, Diploma Program 50.33% and Bachelor of Technology Program 100% of the vocational workforce nationwide, respectively. Therefore, the output is not enough and is not proportional to the needs of 10 industries in the EEC. Even-though the establishments satisfied with the quality of labor at 79-89% but still want to increase the professional skills in all areas, especially critical thinking, problem solving, creativity and working with others and want to see the production of manpower that the company also willingly pays the wages according to the ability and work experience of the workers.

Comparing result of the management model with international levels in all 5 areas, such as budget management, quality, short-term training and network building. found that all operations are completed, and the institution / college's performance is in line with the VEC's policies. The challenges / gaps that all institutions agree that is the source of the problem, causing the institution to lose the opportunity to produce quality manpower in the Thailand 4.0. The government is not stable, the institutions do not have the power to manage the budget and work, the lack of flexible government regulations and the teachers feel insecure in the profession. Which the institute is confident that if there is a solution to the cause, it will be an opportunity for the institution to grow and become an important force in national development. Research has found an important advantage that most teachers are still engaged and want to participate in Develop the vocational education change to be more accepted by society. There's knowledge, experience and concepts of vocational education can be transferred to new teacher generation. The institutions should play an intermediary role in connecting these people to join forces in order to drive society in the area to appreciate the value of vocational education, accept and cooperate to manage education with vocational education. And working with affiliated colleges to reduce problems drop out and focus on vocational skills to be used as a base for further study at Bachelor of Technology Program level. The researcher proposed a system model "Private Partnerships Community Ecosystem Model" (PCE Model) for institutions / colleges to use as a bilateral teaching and learning framework that focuses on the participation of quality people from all sectors to work, connect, and support each other, recommend decentralization from VEC to institutions, build

a network with local communities and establish professional competency standards: focus on transparency by cooperative administration with the college, develop teachers and create short-term courses to support lifelong learning. The government must allocate enough funds for basic management of education and scholarships to students in lacking areas.